

Ба шуори диссертатсионии 6D.KOA-036-и
назди Донишгоҳи байналмилалии забонҳои
хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода
(734019, ш. Душанбе, к. Ф. Муҳаммадиев 17/6

ТАҚРИЗ

Ба автореферати диссертатсияи Бахетгули Аймайти. (ВАИНЕТИГУИ АЙМАТИ) дар мавзуи: “Маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидай забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод шудааст.

Масъалаи омӯзиши маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун инъикоси концепти забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ аз як ҷиҳат барои забоншиносии муосир заминаи устувор мегузорад, аз тарафи дигар, муҳиммияти таҳқиқотро ташкил медиҳад.

Мавзуи интихобшуда дар доираи самтҳои гуногуни забоншиносии муосир – шинохтӣ (когинитвӣ), фарҳангӣ, қавмӣ метавонад мавриди омӯзиш қарор гирад. Аммо дар таҳқиқоти мазкур таваҷҷуҳи асосӣ ба пажуҳиши хусусияти забонӣ-фарҳангии яке аз маъноҳои эҳсосотӣ, яъне олами ботинии инсон, ҳамчун соҳиби фарҳангӣ муайян дар доираи парадигмаи инсонмеҳварӣ равона гардидааст.

Аҳаммияти мавзуи диссертатсияи мазкур дар он аст, ки дар маркази диққати илмҳои инсонмеҳварии муосир асосан олами ботинӣ, фаъолияти маърифатию эҷодӣ, шуруу тафаккур, забон ва фарҳангӣ инсон қарор гирифааст. Ҳамчунин, забоншиносии муосир ба масъалаи муайян соҳтани таъсири мутақобилаи забонҳо ва таҷассуми андешаҳои арзишӣ тавассути воҳидҳои забон ва нутқ пардохтааст. Натиҷаи вербалии афкори донишномавӣ, эҳсосӣ-ҳиссииётӣ, миллию фарҳангӣ, фаҳмиши ассотативии доираи муайяни мавзуъро конспект ташкил медиҳад. Интихоби мавзуъ аз он ҷиҳат муайян карда мешавад, ки концепти “шодӣ” яке аз заминаҳои асосӣ барои ҳар як шаҳс, сарфи назар аз миллат, нажод, мавқеи ӯ дар ҷомеа, вазъи иҷтимоӣ, ҷинс, синну сол ва ғайра асоснок мебошад.

Мақсади таҳқиқот омӯзиши ҳамаҷонибаи хусусиятҳои забонӣ-фарҳангии маънои концептуалии “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ. Вобаста ба мақсади гузошташуда иҷрои вазифаҳои зерин зарур аст.

Кори диссертатсионии Бахетгули Аймайти. (ВАИНЕТИГУИ АЙМАТИ) дар мавзуи: “Маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидай

забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ”, мувоғиқ ба талабот (стандарт) –ҳои нави илмӣ таҳия гардида, дар он тарзи овардани иқтибос, таҳияи бобу фасл ва зерфаслҳо, хулосаву рӯйхати адабиёти истифодашуда ва замима сурат гирифтааст, ки ба мазмун ва моҳияти диссертатсия арзиши дигар зам меқунад. Ҳамчунин ин тарзи таҳияи рисола барои корҳои илмию таҳқиқотӣ дар оянда метавонад чун роҳнамо хидмат намояд.

Мақолаҳо ба мавзуи таҳқиқшаванда мутобиқ буда, мундариҷаи кори илмии баанҷомрасидаро инъикос менамоянд.

Дар баробари дастовардҳои муҳим диссертатсия аз камбуҷиву норасоиҳо низ ҳолӣ нест, ки зикри онҳо барои такмили минбаъдаи рисола хеле муғиданд:

1. Дар аксарияти саҳифаҳо номгӯйи адабиёт дар доҳили қавси муқаррарӣ омадааст.
2. Дар автореферати рисола хатогиҳои услубию имлой ба назар мерасанд, vale манзалати онро коста намегардонанд.

Дар маҷмуъ, камбуҷиву норасоиҳои номбаршуда аҳамияти илмии таҳқиқи мазкурро ҳалалдор намесозанд, зоро аксари онҳо ҷанбаи фанӣ - тавсиявӣ дошта, ислоҳпазиранд ва ба мазмуну муҳтавои диссертатсия ва дастовардҳои илмии муҳаққиқ таъсири ҷиддӣ намерасонанд.

Диссертатсияи номбурда таҳқиқоти илмии баанҷомрасида буда, ҳам аз нигоҳи назариявӣ ва ҳам аз ҷиҳати амалӣ барои илми забоншиносии тоҷик маводи зарурӣ маҳсуб меёбад, ки кори таҳқиқотии нав буда, дастовардҳои илмии ў барои корҳои илмии минбаъда, таълифи осору мақолот ва таҳияи фарҳангҳои тафсирию соҳавӣ, ҳангоми тадриси фанҳои назария ва амлияи тарҷума ва тарҷумашиносӣ барои донишҷӯён истифода намуд. Ҳамзамон, ҳамчун маълумот барои муҳаққиқон ва ҳаводорони масъалаи конспект ва концептшиносӣ арзиши амалиро доро мебошад, роҳнамои хубе шуда метавонад.

Фишурдаи диссертатсия (ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ), осори илмиву мақолаҳои дар ин замина нашркардаи диссертант мазмуну муҳтавои диссертатсияро ба пуррагӣ инъикос ва ифода меқунанд.

Хулосаҳои муҳтасари кори диссертационӣ, ки бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ дар охири автореферати диссертатсия оварда шудаанд, тибқи талаботи ҷории Комиссияи олии атестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардида, моҳияти илмии кори мазкурро ба таври фишурда инъикос менамоянд.

Диссертатсияи **Бахетгули Аймайти (BAHETIGUI AIMATI)** дар мавзуу: “**Маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидай забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ**”, кори анҷомёфта буда, ба

талаботи бандҳои 31-35-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, пурра ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 - Забоншиносӣ (6D021302 - Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мебошад.

Муқарризи ғайрирасмӣ:

Профессори кафедраи забонҳои хориҷии
Академияи идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон,
доктори илмҳои филологӣ

Раҳмон Наргис Шариф

Суроғ: 734003 ш. Душанбе, н. Сино, хиёбони
Нусратулло Махсум 8/4, 43
Телефон: 917-09-02-99;
Email: nargisbonu66@mail.ru.

Имзои профессор Раҳмон Н.Ш-ро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо, коргузорӣ
ва корҳои маҳсуси АИДНПҴТ

Зоирхонзода Фаромуз
Зоирхон

Суроғ: 734003 ш. Душанбе, кӯчаи Сайд Ноҳир, 33
Тел.: (992 37) 224-17-86
www.apa.tj

«_20_»_08_ соли 2025